

Så gick det för pantrarna

För ett år sedan skrev Affärsvärlden om panterprenörerna, fem personer som startat eget vid en ålder då de flesta väljer att lämna arbetsmarknaden för gott. I dag, ett år senare, är fyra av dem fortfarande egenföretagare men ingen ångrar sitt beslut. Tvärtom önskar de att fler vågade ta steget.

Ibland är det pinsamt att vara reporter. Som när jag intervjuar fem personer med ambitiösa affärsidéer och tillräckligt med driv för att starta eget företag, i flera fall med miljontals kronor som insats och med målet att erövra en världsmarknad. Och jag väljer att ställa frågan:

- Eh, nu är det ju så här att varken jag eller du tycker ju att du är gammal, men det finns trots allt ändå en viss åldersdiskriminering i samhället i dag, det hör man ofta, bara senaste veckan intervjuade jag en person som kände att det var omöjligt att få ett bra jobb för han var 51 år. Så jag undrar, hur är det egentligen att starta och driva företag när man är över 60 år?

Reaktion från de fem entreprenörerna, samtliga födda på 1940-talet: Kompakt oförståelse.

Ingen tycker att just åldern gjort det svårt att vara egenföretagare. Eller att de bemötts med misstroende från kunder, medarbetare eller finansiärer, bara för att de är är några år äldre än genomsnittsentreprenören i Sverige.

- Nej, jag har inte märkt av några hinder för att jag är över 60. Åtminstone inte sedan jag blev egenföretagare, säger Staffan Skeppstedt som utvecklat och säljer bland annat kryckor och så kallade doppskor (en "fot" till kryckor) i det egna företaget Popab. Däremot fick jag höra att jag var för gammal för att starta eget, i samband med att jag sa upp mig från Posten för några år sedan.

**

"Förut var jag lite "halvdeprimerad"

Staffan Skeppstedt hade inte bara åldern emot sig. Dessutom hade han en bakgrund som byråkrat, inom SJ och Posten, som många trodde inte alls kunde passa för ett nytt liv som entreprenör.

- Det som är roligt är att min bakgrund visade sig vara perfekt för att driva eget. Jag har språket och en byråkratisk stil som är förtroendeingivande. Så jag önskar att många andra byråkrater i min ålder vågade starta eget. För jag har ett mycket roligare liv nu.

Då: När han sa upp sig på Posten, efter 35 år på kvalificerade befattningar i statliga företag och myndigheter, blev de högsta cheferna glada (eftersom det var nedskärningstider) och hans bekanta blev oroliga. Inte kunde en nästan 60-årig byråkrat starta eget, menade de. De hade fel. Familjeföretaget Popab säljer sina egenutvecklade produkter som doppskor och käpphållare i 20 länder.

Nu: Allt ser ut att gå Popabs väg, tycker Staffan Skeppstedt,

 Folk blir allt äldre och dessutom mer kvalitetsmedvetna. Dessutom avregleras vår marknad mer och mer.

I höst lanserar företaget en ny, egenutvecklad produkt, underarmskryckan.

- Vi har redan order på den, och den går att sälja i hela världen.

Staffan Skeppstedt gläder sig åt att ha framtiden för företaget tryggad.

- Min dotter Maria ska ta över företaget så småningom, inte i år men nästa år. Hon har jobbat som it-konsult i fem sex år men hon känner för att ta över. Och min son ska fortsätta i styrelsen. Jag själv kommer att fortsätta att jobba inom företaget, med redovisning. Det här är en fantastisk lösning.

Folk brukar fråga hur Staffan Skeppstedt upplever karriärbytet, från Posten-anställd till egenföretagare.

- Jag brukar säga att jag är stolt över att jag kunde komma loss från den offentliga sektorn och börja försörja mig själv, stå på egna ben. Folk tror att om man har jobbat med byråkrati så kan man inte jobba privat, och det är nog så att många tappar engagemanget och blir lite nedsövda.

Staffan Skeppstedt ångrar bara en sak i dag.

- Det är att jag inte kom på det här med att driva eget tidigare. Förut var jag lite halvdeprimerad, nu har jag så roligt hela tiden.

"Jag har inte mött några fördomar"

Bengt Källbäck, som har forskat i många år och för två år sedan startade företaget HLB Catheter, nu namnändrat till Cathprint, har inte heller mött några fördomar.

- Du menar om det är någon som undrat varför en gammal gubbe som jag startat företag? Nä. Jag har aldrig känt att någon haft attityd mot mig. Okej, kanske finns det sådana fördomar, säger Bengt Källbäck.
- Men det är ju så att det inte är antalet arbetade timmar som är det avgörande. Man kan komma med en idé som kan ge flera miljoner kronor på ett ögonblick, om man har rätt bakgrund och de rätta kunskaperna.

Då: Bengt Källbäck, docent i fasta tillståndets elektronik på KTH, grundade HLB Catheter 2006 tillsammans med två forskarkollegor från KTH och Karolinska institutet. Företaget startade med hjälp av ett innovationslån från Almi på en halv miljon.

Bengt Källbäck utsågs 2006, tillsammans med Anders Hult, även han KTH-forskare, till Svenska Mästare i Innovation av Svenska Uppfinnareföreningen och Almi. Den prisbelönta uppfinningen är en enkel och billig metod för att tillverka katetrar. som mäter tryck och volym på hjärtat.

 Vi räknar med att göra kliniska prover i slutet av året och att vara ute på marknaden under 2008, sa Bengt Källbäck.

Nu: Företaget har bytt namn till Cathprint, som en konsekvens av en ny strategi.

- I höstas ändrade vi till att fokusera på att sälja vår teknik, det är en generell teknik som kan användas till olika typer av katetrar. Nu är katetertillverkare vår målgrupp i stället för läkare och sjukhus.
- Vi har också anställt en vd på deltid, Kurt Högneli, så att jag ska kunna jobba med utvecklingen, säger Bengt Källbäck.

Företaget har tagit in drygt fem miljoner kronor i riskkapital och söker nu ytterligare tre till fem miljoner för att vidareutveckla sin produkt.

"Nu är jag lite latare"

Gunvor Johansson, som startade eget för två år sedan, men som nyligen har övergått till anställning hos bemanningsföretaget TNG, säger att hon kanske inte är någon typisk 67-åring.

- Men jag tycker inte att man ska göra för stor affär av ålder. Jag har många kollegor i 25-årsåldern och det är jättetrevligt. De är inte alls så där individualistiska som det beskrivs i media ibland, säger Gunvor Johansson.

Gunvor Johansson har under större delen av sitt yrkesliv arbetat med marknadsföring inom medicinbranschen. Nu har hon ett uppdrag hos Shell, där hon arbetar med administration.

- Det är kul att komma in i nya situationer, det behöver inte vara så avancerade arbetsuppgifter jämfört med när man är yngre, tycker jag. Då satsade man på saker som kanske kunde ta några år att genomföra, nu är jag lite latare, säger Gunvor Johansson som på lite sikt kan tänka sig att gå ned i 80 procents arbetstid för att få tid till annat, som att sporta mer.

Då: Gunvor Johansson flyttade från Falkenberg till Stockholm 2006 för att ta uppdrag som konsult. Hennes uppdragsgivare var bemanningsföretaget TNG, som specialiserat sig på senior arbetskraft. Genom TNG jobbade hon bland annat hos Comhem.

- Att jobba som konsult är perfekt om man saknar affärsidé, men ändå vill ha ett eget företag, sa hon.

Nu: Gunvor Johansson har avregistrerat sitt enmansföretag och är i stället anställd på bemanningsföretaget TNG.

- Skatteverket kräver att man ska vara anställd när man bara har en kund.

Hon utesluter inte ett ytterligare karriärbyte.

- Tidigare har jag jobbat i läkemedelsbranschen, det är min huvudfåra. Så om det dyker upp något jobb med marknadsanalys inom läkemedel eller medicinteknik så hoppar jag på det.

"Företagande är min sångröst"

Bengt Adolfsson grundade för tre år sedan Dynaseal, ett företag som utvecklar en teknik för att serva kompressorer, bland annat inom bilindustrin. Åldern har inte hindrat honom, tycker han.

- Nej, huruvida du lyckas hänger mer på din kapacitet, vem du är och vad kan du göra, mer på hur mycket stake du har kvar, än på något annat, som när du är född, säger han.
- Det är klart att du inte blir anställd som påläggskalv längre, men om du har ett väl avgränsat projekt, på säg fem år, så klarar du det.

Det som är viktigt är att man ska göra det som man tycker är roligt.

- Så länge du tycker något är kul är det bara att köra det. Det här med företagande är min sångröst, det här med att driva företag är jag duktig på.

Något motstånd har Bengt Aldolfsson inte märkt av.

 Nej, åldersfixeringen i samhället känner jag inte av. Eller, ja, det är klart att den finns i någon mening men det är bara att strunta i det. Och se till att hålla sig i form, säger Bengt Adolfsson.

Då: Dynaseal bildades 2005 och hade under sina första två år tillförts 2,5 miljoner kronor från Almi och IMI Cornelius, världens ledande tillverkare av läskedrycksmaskiner.

Nu: Det har varit ett kämpigt år, berättar Bengt Adolfsson.

- Vi har letat lämpliga marknader och kunder. Nu håller vi på och förhandlar med ett antal stora kundföretag, både svenska och utländska, för ett koncepttest kring en helt ny teknologi, tätningar för kompressorer för till exempel kylskåp och ångmotorer.
- Det är inte vinna eller försvinna som gäller, bara vinna. Jag vet att det här funkar, säger Bengt Adolfsson.

"Driva eget är bättre för mig"

Rolf Ellnebrand blev av med sitt jobb på det stora bokförlaget när det slogs ihop med ett annat. Att söka en ny anställning kändes inte som rätt väg att gå. I stället chansade Rolf Ellnebrand på att starta eget förlag.

- Det här med att driva eget var bättre för mig, med större möjlighet till flexibilitet, lättare till beslut, och det är inte så stelbent som en större organisation. Jag förstod den förändring som gjordes hos min tidigare arbetsgivare och är inte alls bitter.
- Då: Det var svårt att komma in på samma befattningsnivå som den jag lämnat. Visst, jag hade kunnat gå in på en lägre nivå men då hade det varit svårt att få användning för mitt kontaktnät och mina erfarenheter. Rolf Ellnebrand startade förlaget Columbus som under sitt första år gav ut två böcker i eget namn plus ytterligare ett antal titlar i samarbete med andra förlag.
- Nu: Jag har kommit ut med böcker under eget förlag och slutit avtal med andra förlag som jag hjälper. Det finns ett behov av sådana som jag som har kontakter med författare och andra som har bra bokidéer, säger Bengt Ellnebrand som bland annat gett ut en boken Snälla mamma, sluta dricka på Prisma.
- Det är svårt att starta ett traditionellt bokförlag, så jag satsar mer på att hitta en nisch i rådgivning. I dag tjänar jag pengar på utgivning men även på rådgivning till andra förlag.

Text: Linda Vikström

URL: http://www.affarsvarlden.se/hem/nyheter/article284617.ece Copyright © Affärsvärlden